

Brüsszel, 2026. április 28.
(OR. en)

8435/26

AG 70
SIMPL 79
BETREG 3
IA 96

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. április 28.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2026) 380 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK Egyszerűbb, egyértelműbb és jobban érvényesített uniós szabálykönyv

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2026.4.28.
COM(2026) 380 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Egyszerűbb, egyértelműbb és jobban érvényesített uniós szabálykönyv

Az Európai Unió sorsdöntő pillanathoz érkezett. A feszült geopolitikai környezetben gazdasági nyomással, valamint a biztonságot és a demokráciát fenyegető veszélyekkel kell szembenéznie. Ezzel egyidejűleg sürgős erőfeszítést tesz annak érdekében, hogy felszámolja a fejlődését hátráltató strukturális akadályokat, és javítsa a rendkívül versenyképes, innovatív és fenntartható szociális piacgazdaság támogatásához szükséges feltételeket. Ezen erőfeszítés részeként egyszerű, hatékony, átlátható és végrehajtható szabályozási keretet kell kialakítanunk, amely a jogállamiság szilárd alapjain nyugszik, és támogatja a teljesen integrált egységes piacot. Alapvető fontosságú egy olyan egységes Európa kialakítása, amely kihasználja erősségeit és megőrzi versenyelőnyét. Az uniós jog stratégiai módon történő érvényesítése központi szerepet játszik ebben az erőfeszítésben, kiemelt figyelemmel azokra a területekre, ahol az a legfontosabb polgáraink és vállalkozásaink számára. Az uniós szabályozás minősége és érvényesíthetősége azt is meghatározza, hogy az Unió képes-e a külső fellépésre és normáinak terjesztésére, hozzájárulva ezáltal az EU gazdasági biztonságához és globális befolyásához.

Amint azt az OECD is elismeri¹, a Bizottság működteti az egyik legfejlettebb minőségi jogalkotási rendszert, amely ötvözi a bizonyítékokat, a hatásvizsgálatot és az érdekelt felekkel folytatott széles körű konzultációt. Ezzel párhuzamosan ambiciózus lépéseket tesz annak érdekében, hogy megerősítse az egységes piacot, a polgárok jogait és alapvető szabadságait, valamint a jogállamiság védelmét. Ennek ellenére a polgárok, a vállalkozások és a közigazgatási szervek uniós vagy nemzeti szinten gyakran szembesülnek összetett, túlzottan telített vagy kétértelmű szabályozással. Emellett az uniós jogszabályok túlzott átültetési és végrehajtási késedelmével is szembe találják magukat, valamint jogérvényesítési kihívásokba, bürokratikus akadályokba és szükségtelen nemzeti túlszabályozásba ütköznek.

Az uniós jog szétagolt, késői vagy vonakodva történő végrehajtása akadályozza az EU szakpolitikai célkitűzéseinek elérését, gyengíti az egységes piacot, és aláássa az EU versenyképességét és rezilienciáját. Az uniós jog tartós, jelentős megsértése a jogállamiságot is veszélyeztetheti, amelyre a jelenlegi globális környezetben változatlanul nagy nyomás nehezedik. A jogállamiság garantálása nem csupán az uniós értékek védelmét jelenti, hanem a jobbiztonság, a kiszámíthatóság, valamint a kedvező beruházási és üzleti környezet szempontjából is alapvető fontosságú.

E közlemény célja az uniós jogszabályok kialakításának, végrehajtásának és érvényesítésének korszerűsítése, biztosítva egyúttal, hogy azok egyértelműek, hatékonyak és a célnak megfelelőek legyenek, ezáltal támogatva az „Egy Európa, egy piac” ütemterv megvalósítását². Az eljárások észszerűsítésével, javaslataink ténylegességének megerősítésével és az arányosság szigorú alkalmazásával az EU elősegítheti szakpolitikai célkitűzéseinek elérését, fokozhatja a versenyképességet, megszilárdíthatja a jobbiztonságot, valamint gyorsabban és hatékonyabban tud reagálni a sürgető szükségletekre. E célokat szem előtt tartva a közlemény intézkedéseket vezet be az uniós jogszabályok jobb végrehajtása és gyorsabb érvényesítése érdekében valamennyi szakpolitikai területen. Kiemelt stratégiai hangsúlyt kap az egységes piaci szabálykönyv érvényesítése.

Az új uniós kezdeményezéseknek összhangban kell lenniük a minőségi jogalkotás elveivel, többek között a „beépített egyszerűség” megközelítésével. A kezdeményezéseket magas

¹ OECD – 2025. évi szabályozási politikai kitekintés (Regulatory Policy Outlook)], https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/04/oecd-regulatory-policy-outlook-2025_a754bf4c/56b60e39-en.pdf.

² https://commission.europa.eu/document/5445de81-9481-4335-9902-9756159ba614_en?prefLang=hu

színvonalú hatásvizsgálatoknak kell kísérniük, és azoknak a lehető leghatékonyabb módon hozzá kell járulniuk az Unió szakpolitikai célkitűzéseéhez. Az e közleményben meghatározott intézkedések és elvek tükröződni fognak a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokban és eszköztárban, és azokat fokozatosan kell megvalósítani, az intézkedések körültekintő rangsorolásával. Ezt követően szükség esetén felül kell vizsgálni a hatályos joganyagot annak érdekében, hogy az továbbra is releváns maradjon, és hogy előmozdítsuk a kapcsolódó jogszabályok közötti koherenciát. E célból ezt a közleményt a szabályozási nagytakarításra irányuló cselekvési terv kíséri, amely 12 kiemelt területtel kíván foglalkozni.

A Bizottság véleményezési felhívás³ útján kikérte az érdekelt felek véleményét a minőségi jogalkotásról. 27 országból 288 válasz érkezett⁴. Az érdekelt felek összességében úgy vélik, hogy a minőségi jogalkotási eszközök nélkülözhetetlenek az uniós jogalkotás minőségének garantálásához. Szorgalmazzák ezen eszközök megerősítését és korszerűsítését, valamint az átláthatóság, elszámoltathatóság és jogi stabilitás fokozását.

1. BEÉPÍTETT EGYSZERŰSÉG

Az összetartóbb és hatékonyabb egységes piac megteremtése érdekében a Bizottság gondoskodni kíván arról, hogy az új jogalkotási javaslatok ne összetett vagy szétagolt szabályozást eredményezzenek. A szabályozás egyszerűsége és egyértelműsége az érdekelt felek által a véleményezési felhívásban megfogalmazott legfontosabb kérdések között szerepel. E felek szerint az egyszerűséget már a legkorábbi tervezési szakasztól kezdve be kell építeni a jogszabályokba.

Egy javaslat akkor követi a beépített egyszerűség elvét, ha az érintettek könnyen megértik:

- mi a célja,
- kinek mit és mikor kell tennie,
- hogyan viszonyulnak az új jogok és kötelezettségek a meglévőkhöz,
- hogyan valósul meg a megfelelés, és
- mi történik a kötelezettségek nem teljesítése esetén.

A jogszabályoknak egyértelműeknek kell lenniük ahhoz, hogy többek között a hatóságok és a bíróságok zökkenőmentesen végre tudják hajtani, és következetesen és kiszámíthatóan alkalmazni tudják azokat. A Bizottság törekedni fog arra, hogy jövőbeli jogalkotási javaslataiban alkalmazza a „beépített egyszerűség” elvét, és felkéri az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy hatásköreik gyakorlása során hasonlóan járjanak el.

A „beépített egyszerűségnek” több dimenziója van:

Szabályozási fegyelem

A hatékonyabb és eredményesebb szabályozási keret létrehozásához elengedhetetlen, hogy Európa képes legyen prioritásként kezelni a legsürgetőbb kihívásokat és kockázatokat, és azokra összpontosítani. A szabályozási fegyelem olyan eszköz, amely biztosítja a

³ Véleményezési felhívás: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/16232-Kozlemenya-minosegi-jogalkotasrol_hu.

⁴ A válaszadók közé tartoznak vállalkozói szövetségek (100), nem kormányzati szervezetek (65), uniós polgárok (29), vállalatok (22), hatóságok (22), „egyéb” szereplők (16), „szakszervezetek” (12), „tudományos/kutatóintézmények” (11), „környezetvédelmi szervezetek” (5), „fogyasztói szervezetek” (4) és „nem uniós polgárok” (2).

szubszidiaritás és az arányosság elvének következetes alkalmazását az uniós jogban. Ily módon az Unió azokra a területekre összpontosíthatja erőfeszítéseit és erőforrásait, ahol az uniós szintű fellépés szükséges, arányos, és a legnagyobb hozzáadott értéket teremti.

A végrehajtási szabályok meghatározásakor szintén fegyelmezetten és koncentráltan kell eljárunk annak elkerülése érdekében, hogy az uniós jogszabályok túl hosszúak, összetettek és költségesek legyenek. A Bizottság arra fog törekedni, hogy a soron következő jogalkotási javaslatokban csak olyan jól megtervezett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra és végrehajtási jogi aktusokra vonatkozó felhatalmazásokat javasoljon, amelyek feltétlenül szükségesek az uniós szabályok vagy nemzetközi kötelezettségek hatékony végrehajtásához és érvényesítéséhez. Felkérjük továbbá az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy e tekintetben tanúsítsanak hasonló fegyelmet a jogalkotási eljárás során.

Az egységes piac elmélyítéséhez és az EU világgazdasági vonzerejének növeléséhez döntő fontosságú a megfelelő jogi eszközök és harmonizációs szint kiválasztása. A jogi aktus megválasztásának megalapozottnak kell lennie, és a Szerződéseken, valamint a jogi aktus célján és tartalmán kell alapulnia⁵. Az erős egységes piaci dimenzióval rendelkező területek esetében, és ha az uniós hatáskör ezt lehetővé teszi, a kimerítő szabályozás⁶ szisztematikusabb alkalmazása korlátozhatja az egyebek mellett az eltúlzott átültetés következtében kialakuló kiegészítő kötelezettségeket és széttagolt szabályozást. Ilyen esetekben előnyben kell részesíteni a teljes harmonizációt, alapos indokolást igénylő kivételekkel.

Időtálló és adaptív szabályozás

Az innováció és a növekedés támogatása érdekében az uniós és nemzeti szabályoknak elegendő mozgásteret kell biztosítaniuk a jövőbeli fejleményekhez való alkalmazkodáshoz, tekintettel az egyre gyorsabb technológiai és geopolitikai változásokra. Ehhez olyan szabályokat kell kidolgozni, amelyek innovációbarátok, előrelátó és hosszú távú megfontolásokat tartalmaznak, és biztosítják az egységes piacon való beruházáshoz és működéshez szükséges jogbiztonságot és bizalmat. A Bizottság ugyanakkor gondoskodni fog arról, hogy szükség esetén megtörténjen a szabályok felülvizsgálata és frissítése a változó körülményekhez és a technológiai változásokhoz való alkalmazkodás érdekében.

Adott esetben hatályvesztésre vonatkozó rendelkezéseket is alkalmazni fogunk, hogy a jogszabályok egy meghatározott jövőbeli időpontban hatályukat veszítsék. A hatályvesztésre vonatkozó rendelkezések – jól időzített nyomkövetési és értékelési rendelkezésekkel együtt alkalmazva – segíthetnek megelőzni a szabályok és a jelentéstételi követelmények szükségtelen elburjánzását. Biztosíthatják, hogy a már nem aktuális jogszabályok ne maradjanak hatályban. A Bizottság egységesíteni és harmonizálni fogja a hatályvesztésre, a nyomon követésre és az értékelésre vonatkozó rendelkezések megfogalmazását.

Egyszerűbb és hozzáférhetőbb jogszabályok

Alapvető fontosságú továbbá, hogy mindenki könnyebben megállapíthassa törvényes jogait és kötelezettségeit, valamint a végrehajtás kapcsolódó ütemtervét. A Bizottság ezért javítani fogja

⁵ Míg az irányelvek átültetési intézkedéseket írnak elő, de nagyobb rugalmasságot biztosítanak a tagállamok számára a végrehajtás terén, a rendeletek közvetlenül alkalmazandók, és úgy szabályozzák a szakpolitikai területet, hogy nem írnak elő messzemenő további normatív rendelkezéseket a tagállamokban.

⁶ Ez a helyzet akkor, ha az uniós szabályok kimerítően szabályozzák a jogi aktus előírásainak tárgyát képező területet, és olyan rendelkezések teljes körét tartalmazzák, amelyek önálló szabályozásnak minősülnek.

a jogszabályoknak az EUR-Lexen⁷ elérhető összefoglalóit annak érdekében, hogy világosabban mutassa be a jogokat és kötelezettségeket, és jelezze a nemzeti végrehajtási kötelezettségeket. Emellett: i. együttműködünk a többi intézménnyel az uniós jogszabályokhoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében, többek között azok géppel olvashatóvá tétele révén; ii. több jogszabály esetében hozunk létre egységes szerkezetbe foglalt szöveget és gyorsabban elérhetővé tesszük azokat annak érdekében, hogy egyetlen dokumentumban lehessen megtekinteni a fő jogi aktust és annak valamennyi későbbi módosítását; valamint iii. továbbfejlesztjük az európai jogi adatteret, amely egyszerű online hozzáférést biztosít a naprakész alkalmazandó uniós és tagállami szintű jogszabályokhoz és ítélkezési gyakorlathoz⁸. A jelentéstételi követelmények kidolgozásakor a Bizottság az egyszeri adatszolgáltatás elvét fogja alkalmazni, és könnyen azonosíthatóvá teszi az információforrásokat.

A Bizottság magasabb szintű normákat fog alkalmazni az egyes jogalkotási javaslatok elején szereplő preambulumbekkezdések megszövegezésére. E normák a jogi aktus rendelkezéseinek pusztán átfoglalása vagy nem kapcsolódó szakpolitikai kezdeményezésekre vagy célkitűzésekre való hivatkozás helyett arra fognak összpontosítani, hogy kifejtsék a jogi aktus mögött meghúzódó indokokat és azt, hogy a jogi aktust hogyan kell értelmezni. Az Európai Parlament és a Tanács is hozzájárulhat a preambulumbekkezdések észszerűsítéséhez a jogalkotási eljárás során.

A szabályozási keret következetességének és koherenciájának javítása érdekében a Bizottság olyan elfogadott technikákat fog alkalmazni, mint az egységes szerkezetbe foglalás⁹ és az átdolgozás¹⁰. Mindkettő a meglévő jogi aktusok és azok módosításainak¹¹ felváltását és hatályon kívül helyezését eredményezi, hozzájárulva egy koherensebb és követhetőbb jogi keret kialakításához, amely valamennyi érdekelt fél számára könnyebben érthető és alkalmazható. E technikák elterjedésének megkönnyítése érdekében azonban alapvető fontosságú, hogy a társjogalkotók tiszteletben tartsák kötelezettségvállalásukat, és ne nyissák újra a jogszabály más elemeit.

A koherensebb és egyszerűbb jogi kerethez a jogszabályok közötti egyértelmű kapcsolatra, valamint az átfedések és a felesleges rendelkezések megszüntetésére is szükség van. A konkrét ágazatokra vagy tevékenységekre alkalmazandó jogszabályoknak vagy rendelkezéseknek ki kell egészíteniük vagy fel kell váltaniuk az általánosabban alkalmazandó jogszabályokat vagy rendelkezéseket, ahelyett, hogy megismételnék azokat. Hasonlóképpen, az új szabályoknak a hatályos jogszabályok újbóli megfogalmazása helyett a valódi szabályozási hiányosságokat

⁷ Az EUR-Lex hozzáférést biztosít az uniós jogszabályokhoz, többek között az Európai Unió Hivatalos Lapjának hiteles változatához, az uniós jogi aktusok egységes szerkezetbe foglalt változataihoz (joghatással nem rendelkező szövegek), valamint a jogszabályok és az ítélkezési gyakorlat összefoglalóihoz. Az EUR-Lex az uniós jogszabályok és a kapcsolódó dokumentumok átfogó online adattára, amely lehetővé teszi a felhasználók számára a dokumentumokban való keresést, böngészést és azok letöltését, valamint a jogalkotási javaslatok előrehaladásának nyomon követését.

⁸ A Bizottság közleménye: „DigitalJustice@2030”, COM(2025) 802.

⁹ Intézményközi megállapodás (1994. december 20.) a jogszabályszerkezet hivatalos egységes szerkezetbe foglalásának gyorsított munkamódszeréről, HL C 102., 2. o., [EUR-Lex - 31996Y0404\(02\) - HU - EUR-Lex](#)

¹⁰ Intézményközi megállapodás (2001. november 28.) a jogi aktusok átdolgozási technikájának szervezett használatáról, HL C 77., 1. o., [EUR-Lex - 32002Q0328 - HU - EUR-Lex](#)

¹¹ *Vertikális* egységes szerkezetbe foglalás esetén egy jogi aktust és annak módosításait egy új jogi aktusban egyesítetik; *horizontális* egységes szerkezetbe foglalás esetén kapcsolódó kérdésekre vonatkozó alapjogiaktusokat és azok módosításait egy új jogi aktusban egyesítetik. Egyik esetben sem történik érdemi változtatás. *Átdolgozás* esetén az új jogalkotási aktus érdemi változtatásokat és változatlan rendelkezéseket tartalmaz egyetlen szövegben.

kell kezelniük. Biztosítani kell az új és a meglévő rendelkezések közötti teljes összhangot, egyértelműséget és koherenciát.

A Bizottság gondoskodni fog arról, hogy ezek az elvek érvényesüljenek az új szakpolitikai javaslatok előkészítése során, és törekedni fog a meglévő jogi aktusok felülvizsgálatára azokon a kulcsterületeken, ahol a szabályozás szétagoltsága különösen jellemzővé vált, kezdve az e közleményt kísérő, a szabályozási nagytakarításra irányuló cselekvési tervben felvázolt területekkel.

Reális átültetési és végrehajtási határidők

Az embereknek, a vállalkozásoknak és a kormányoknak időre van szükségük ahhoz, hogy felkészüljenek az új szabályokra, és megértsék, hogyan kell azoknak megfelelniük. A véleményezési felhívásban az érdekelt felek azt hangoztatták, hogy a jogszabályokat kezdettől fogva a végrehajtást szem előtt tartva kell kialakítani. E tekintetben kritikus problémaként merült fel az olyan átmeneti és végrehajtási időszakok kérdése, amelyek nem teszik lehetővé a megfelelő felkészülést.

A Bizottság kiemelt figyelmet fog fordítani annak biztosítására, hogy a jogszabályokat kezdettől fogva a végrehajtást szem előtt tartva alakítsák ki. A „gondolkozz először kicsiben” elvet fogja alkalmazni, szem előtt tartva a kis- és középvállalkozások szükségleteit és képességeit¹².

A Bizottság az annak biztosítására irányuló erőfeszítéseket is fokozni fogja, hogy a végrehajtási intézkedések és a digitális eszközök kidolgozásához szükséges időre vonatkozó reális becslések alapján az átültetési és végrehajtási határidők betarthatók és hitelesek legyenek, valamint hogy elegendő idő álljon a vállalkozások és a nemzeti hatóságok rendelkezésére az alkalmazkodáshoz. A Bizottság az új jogszabályokra irányuló javaslatok előterjesztésekor szisztematikusan mérlegelni fogja átmeneti rendelkezések, türelmi idők, valamint a főbb kötelezettségek tesztelését és fokozatos bevezetését előíró rendelkezések alkalmazását. A Bizottság felkéri továbbá az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy hasonlóképpen fordítson kiemelt figyelmet erre a kérdésre a jogalkotási eljárás során.

A technológiai fejlődés kiaknázása

A digitális korra felkészült szakpolitikai döntéshozatal elősegíti, hogy a legkorábbi tervezési szakaszoktól kezdve azonosítsák a jogalkotási kezdeményezések digitális vonatkozásait, és beépítsék azokat a szakpolitikák kialakításába. Ez a strukturált megközelítés hozzájárul az uniós vívmányok egységesebbé tételéhez, a szakpolitikák gördülékenyebb digitális végrehajtásához, valamint az adminisztratív terhek csökkentése terén történő előrelépéshez¹³. Az élvonalbeli technológiák, köztük a mesterséges intelligencia hozzájárulhatnak a jogszabályok minőségének javításához és a jogszabályszövegek közötti szabályozási eltérések csökkentéséhez.

¹² A kkv-k számára mentességet kell biztosítani a kötelezettségek alól, amennyiben az csekély szabályozási kockázatot jelent, és hozzáférést kell biztosítani számukra támogatási intézkedésekhez, ha költséges vagy értelmezést igénylő szabályoknak kell megfelelniük. Adott esetben figyelembe kell venni a kis méretű, közepes piaci tőkeértékű vállalatok sajátosságait is.

¹³ A digitális korra felkészült szakpolitikai keretben a digitális hatást gyakorló jogalkotási javaslatokat pénzügyi és digitális kimutatás kíséri, <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/digital-ready-policymaking/digital-ready-policymaking-dprm-framework>.

Ebben a kontextusban a Bizottság új informatikai eszközt fejleszt ki, amely elősegíti az uniós jogszabályok és végrehajtási szabályok könnyebb kezelését, valamint az átfedések, a hiányosságok és a felesleges összetettség megállapítását. Ezzel párhuzamosan tovább tökéletesítjük az EU elektronikus jogszabály-szövegezési eszközt (EdiT), amely jogszabályjavaslataink egyértelműségét és következetességét hivatott biztosítani. Ezek az intézkedések megkönnyítik a jogszabályok előkészítését, javítják az érthetőséget és a kiszámíthatóságot, és támogatják az olyan prioritásokat, mint az adminisztratív terhek csökkentése. Az egységes – köztük a kis- és középvállalkozások számára kedvező – rendelkezések megkönnyítik a jogszabály-szövegezést és a jogi következetességet.

A képzések és az iránymutatások egy további módját jelentik annak, hogy biztosítani lehessen javaslataink jogi minőségét, valamint azt, hogy a „beépített egyszerűség” elve megfelelően érvényesüljön a szakpolitikai ciklusban. E célból a Bizottság kötelező képzési programok és a jogszabály-szövegezésre vonatkozó iránymutatás aktualizálása révén ösztönözni fogja a kimondottan a jogszabály-szövegezésre irányuló, intézményen belüli szakértelem fejlesztését. A bevált gyakorlatokat és az említett elvek alkalmazását a jogi minőségügyi kapcsolattartók hálózata fogja előmozdítani.

Beépített jogérvényesítés

A „beépített egyszerűség” egyértelműbb és könnyebben érthető kötelezettségeket fog eredményezni a tagállamok és a vállalkozások számára, ami kezdettől fogva megkönnyíti a megfelelést. Az uniós szabályoknak könnyen végrehajthatónak, nyomon követhetőnek és érvényesíthetőnek, viszont nehezen kijátszhatónak vagy megkerülhetőnek kell lenniük. Ez azt jelenti, hogy az uniós jogszabályok kidolgozása során kezdettől fogva mérlegelni kell a lehetséges jogérvényesítési mechanizmusokat. A beépített nyomonkövetési és jogérvényesítési eszközök a jogi aktusok valamennyi típusa esetében értékesek lehetnek, de különösen fontosak a közvetlenül alkalmazandó rendeletek esetében. A mérlegelendő mechanizmusok eltérőek lesznek, de a következő rendelkezések olyan alternatívák, amelyek hasznosnak bizonyultak az adott kontextusban:

- a nemzeti jogérvényesítési hatóságok kijelölése és jogérvényesítési hatáskörük meghatározása, lehetőség szerint a szankciók megfelelő szintű harmonizációjával együtt,
- a Bizottság erőteljes tényfeltáró hatáskörrel való felruházása bizonyos területeken,
- a nemzeti jogszabálytervezetekre vonatkozó szilárd előzetes bejelentési mechanizmusok¹⁴, valamint a Bizottság által végzett kötelező összeegyeztethetőségi értékelés, amely arra szolgál, hogy az azonosított problémákat a nemzeti intézkedések elfogadása előtt megszüntessék.

A Bizottság az egyes javaslatok körülményeitől függően mérlegelni fogja, hogy az ilyen típusú „beépített jogérvényesítési” rendelkezések többletértéket képviselhetnek-e, és adott esetben alkalmazni fogja azokat. A Bizottság egyidejűleg törekedni fog arra, hogy a jelenlegi költségvetési korlátokon belül a lehető legkisebbre csökkentse az ilyen rendelkezésekből eredően magára az intézményre és a tagállamokra háruló terheket.

¹⁴ Ez azokra a területekre és nemzeti intézkedésekre vonatkozik, amelyek nem tartoznak a meglévő bejelentési mechanizmusok, például az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelv és a szolgáltatási irányelv által létrehozott mechanizmusok hatálya alá.

Fő intézkedések

- A **szabályozási fegyelem** keretében nagyobb hangsúly helyezése a szubszidiaritás és az arányosság elvére, többek között a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra és a végrehajtási jogi aktusokra vonatkozó felhatalmazások esetében is.
- Az egységes piaccal kapcsolatos kérdések szabályozása során **a kimerítő szabályozás és a teljes harmonizáció** előnyben részesítése, amennyiben ez jogilag megvalósítható és helyénvaló.
- Rendszeres és jól időzített nyomonkövetési és értékelési rendelkezések, valamint adott esetben **hatályvesztésre vonatkozó rendelkezések** alkalmazása annak érdekében, hogy a jogszabályok lépést tartsanak az új fejleményekkel.
- Az **átdolgozási és egységes szerkezetbe foglalási** technikák nagyobb mértékű alkalmazása, biztosítva **az ágazati és az általános jogszabályok**, valamint **a meglévő és az új jogi aktusok közötti összhangot**.
- Az **egységes kifejezésekre és rendelkezésekre** vonatkozó bevált gyakorlat azonosítása, lehetőség szerint az intézmények által közösen elfogadott egységes szövegek és **célzottabb preambulumbekendések** alkalmazásával.
- Reális **átültetési és végrehajtási határidők meghatározása**, valamint a végrehajtás megkönnyítése érdekében olyan **intézkedések szisztematikus mérlegelése**, mint az átmeneti rendelkezések vagy a fokozatos bevezetés.
- Egyrészt az olyan **digitális eszközök** továbbfejlesztése és használata, mint az EdiT elektronikus jogszabály-szövegezési eszköz, és egy új, az uniós vívmányok kezelésére szolgáló eszköz, másrészt az uniós joghoz való hozzáférési pont, az EUR-Lex további javítása, valamint az európai jogi adattár továbbfejlesztése.
- A **jogi minőségügyi kapcsolattartók hálózatának** létrehozása a Bizottságon belül, valamint frissített **iránymutatáson** alapuló **kötelező képzés bevezetése a jogszabályok megszövegezői számára**.
- Az uniós jogi aktusokba foglalt erőteljesebb **nyomonkövetési és jogérvényesítési mechanizmusok a beépített jogérvényesítés** biztosítása érdekében, beleértve az uniós joggal összeegyeztethetetlen rendelkezések elfogadásának korai szakaszban történő megelőzését előzetes bejelentési mechanizmusok révén.

2. A MINŐSÉGI JOGALKOTÁSI KERETÜNK TOVÁBBI JAVÍTÁSA

Az uniós szabályozási keretnek gyorsan kell reagálnia napjaink kihívásaira, beleértve a jólét és a versenyképesség fokozását, illetve a társadalmi, környezeti és geopolitikai kérdések kezelését. Ehhez pontosabb célzottságra, valamint nagyobb hatékonyságra, szigorúságra, egyértelműsége és kiszámíthatóságra van szükség.

A Bizottság minőségi jogalkotási rendszerét – amely a hatásvizsgálatokat, a konzultációkat és az értékeléseket szabályozza – kiváló minősége miatt széles körben nemzetközi mércéként

ismerik el. Ez a közlemény célzott javításokat vezet be annak érdekében, hogy ez a rendszer hatékonyabban tudjon reagálni a helyzetek szélesebb körére. E változtatások célja, hogy növeljék a hatásvizsgálatok számát és relevanciáját, a lehető legerősebb bizonyítékokkal támasszák alá a sürgős jogalkotási intézkedéseket, és észszerűsítsék a konzultációk ütemezését. Ez az új megközelítés haladéktalanul alkalmazandó lesz, de az iránymutatások és az eszköztár felülvizsgálatáig fokozatosan kerül végrehajtásra.

Több és célzottabb hatásvizsgálat

Megbízatásának első évében a Bizottság gyorsan és határozottan lépett fel az évtizedek óta a legnagyobb kihívást jelentő egyes geopolitikai és gazdasági kihívások kezelése érdekében. Ennek során sürgősségi eljárások keretében fogadott el jogalkotási kezdeményezéseket, köztük több egyszerűsítési javaslatot is¹⁵. Bár rendkívül sürgős esetekben továbbra is szükség lehet a minőségi jogalkotás egyes követelményeitől való eltérésekre, az e közleményben ismertetett változtatások lehetővé teszik a Bizottság számára, hogy több olyan kezdeményezést indítson, amelyet hatásvizsgálat kísér¹⁶.

Ennek lehetővé tételéhez az arányossági szempontok szigorúbb és strukturáltabb alkalmazására lesz szükség. A hatásvizsgálatok a valóban fontos kérdésekre fognak összpontosítani, azaz az adott javaslat legfontosabb gazdasági, társadalmi és környezeti hatásainak értékelésére. Emellett a testre szabottabb megközelítés különbséget tesz majd egyrészt a jelentős új jogalkotási kezdeményezések vagy felülvizsgálatok, másrészt a célzottabb kezdeményezések¹⁷ között. Az ilyen megközelítés a kezdeményezések jellegétől és várható hatásaitól – így adott esetben az esetleges külső hatásoktól – teszi függővé, hogy milyen bizonyítékokra és elemzésre van szükség.

Ez a megközelítés tükröződni fog a hatásvizsgálatok és értékelések felülvizsgált sablonjaiban. Ennek részeként már az elején ki kell dolgozni a „fő hatások mátrixát”, hogy nagyobb hangsúlyt kapjanak az egyes javaslatok szempontjából jelentős és releváns hatások. Ily módon azonosítani tudjuk majd az elemzendő fő hatásokat és lényeges szempontokat, és így meghatározzuk a hatásvizsgálat fókuszát, valamint az elemzés hatókörét és mélységét. A költségek és hasznok mérlegelése továbbra is kulcsfontosságú részét képezi majd ennek a célzottabb és tömörebb elemzésnek, amelyben kiemelt szerepet fognak játszani az adatok és a statisztikák, amennyiben azok rendelkezésre állnak. A Bizottság lehetőség szerint törekedni fog e célok elérésére, optimálisan kihasználva saját belső erőforrásait, kapacitását és szakértelmét.

A szigorúbb megközelítés eredményeként a Szabályozói Ellenőrzési Testület a szakpolitikai javaslatokat támogató értékelések szélesebb körére vonatkozóan végez majd minőségellenőrzését. Az érdekelt felek széles köre által támogatott, kiterjesztett ellenőrzés során a Testület mérlegelni fogja az egyes javaslatok hatásainak jellegét és jelentőségét is. A jelentős javaslatok esetében a Testület továbbra is korlátozott véleményeket ad ki¹⁸, míg más,

¹⁵ Ezek közé tartozott az omnibusz jogszabály, amely több jogszabályt módosító egyetlen jogalkotási aktus.

¹⁶ Nincs szükség hatásvizsgálatra minden jogalkotási javaslat esetében, a minőségi jogalkotási eszköztár 7. eszköze. Mi a hatásvizsgálat, és mikor van rá szükség? https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox/better-regulation-toolbox_en?prefLang=hu.

¹⁷ A célzott kezdeményezések azok, amelyek nem módosítják jelentősen a meglévő jogszabályok szakpolitikai célkitűzéseit, hanem olyan változtatásokat javasolnak, amelyek elsősorban a jogszabályok eredményességének és hatékonyságának optimalizálására irányulnak.

¹⁸ Azaz kedvező véleményt, fenntartásokkal ellátott kedvező véleményt, elutasító véleményt.

célzottabb kezdeményezések esetében javítást célzó ajánlásokat fogalmaz meg, amelyeket átlátható módon kell közölni és figyelembe venni. Ennek eredményeként javulni fog a Testület által jelenleg nem ellenőrzött javaslatokat alátámasztó bizonyítékok minősége.

A gyorsított eljárásokra vonatkozó minimumkövetelmények

Sürgős helyzet akkor áll elő, ha gyors uniós fellépésre van szükség a jelentős károk elkerülése, a jogi kötelezettségek teljesítése vagy valamely kritikus lehetőség megragadása érdekében. Az európai ombudsman ajánlásokat adott ki arra vonatkozóan¹⁹, hogy a Bizottságnak hogyan kell bizonyítékokkal alátámasztania a sürgős javaslatokat. A véleményezési felhívás válaszadói szintén felvetették a sürgősségi eljárások alkalmazásának kérdését. Bár a válaszadók elismerik, hogy a valódi veszélyhelyzetek gyorsított eljárásokat tehetnek szükségessé, lehetőség szerint továbbra is konzultációt és értékelést kell végezni.

Az európai ombudsman ajánlásaira és az érdekelt felek aggályaira reagálva a Bizottság értékelni fogja az egyes helyzetek időérzékenységet és a késedelmes fellépés lehetséges káros következményeit, hogy megkülönböztesse a sürgősséget a rutinszerű gyors eljárástól. Ennek során olyan paramétereket vesz figyelembe, mint például:

- sokkhatások vagy válságok fennállása vagy előrelátható bekövetkezése, többek között az Unió külkapcsolataiban,
- az azonnali fellépés hiányában felmerülő lehetséges következmények,
- határidők, valamint
- a sürgős fellépést igénylő politikai kontextus.

A Bizottság még sürgősség esetén is törekedni fog arra, hogy a lehető legjobb tényalapot biztosítsa. Amennyiben megvalósítható, a Bizottság hatásvizsgálatot készít a várhatóan jelentős hatással járó sürgős kezdeményezésekről. Ezt az értékelést ezt követően a Szabályozói Ellenőrzési Testület felülvizsgálja. A Testület figyelembe fogja venni a szükséges határidőket, és ajánlásokat fog megfogalmazni, amelyek becsatornázásra kerülnek a döntéshozatali folyamatba, biztosítva, hogy az ellenőrzés hasznosan járuljon hozzá a javaslatához, annak elismerése mellett, hogy a sürgős fellépés szükségessége korlátokat szab ennek.

A Bizottság főszabály szerint véleményezési felhívás formájában konzultál a nyilvánossággal annak érdekében, hogy a gyorsított eljárás keretében továbbra is érdemben bevonja az érdekelt feleket. Ez lehetőséget biztosít a vállalkozások, a polgárok, a civil társadalom, a hatóságok és más érdekelt felek számára, hogy hozzájáruljanak a kezdeményezés formálásához. A gyakorlati észrevételek összegyűjtése, valamint a javasolt intézkedések hatékonyságának, eredményességének és végrehajthatóságának biztosítása érdekében célzott konzultációkra is sor kerülhet a különböző érdekelt felekkel, amelyek során adott esetben lehetőség van a végrehajtásról szóló párbeszédre vagy a valós viszonyok ellenőrzésére is.

Kivételes körülmények között, amikor a szükséges sürgős fellépés annyira nem tűr halasztást, hogy a javaslatokat rendkívül rövid időn belül el kell fogadni, a minőségi jogalkotásért felelős biztos eltéréseket engedélyezhet a fent említett szokásos eljárási normáktól. Ezt csak akkor veszi majd fontolóra, ha a különös sürgősség egyértelműen igazolt.

Ilyen kivételes körülmények között a Bizottság gondoskodik arról, hogy a javaslatot kísérő elemző szolgálati munkadokumentum készüljön, illetve hogy azt a lehető leghamarabb, de

¹⁹ Közös ajánlások a 983/2025/MAS, a 2031/2024./VB és az 1379/2024./MIK számú vizsgálatokhoz.

legkésőbb három hónappal a javaslat elfogadását követően közzétegyék. Ez a dokumentum legalább a következőket tartalmazza:

- a probléma meghatározása,
- a probléma kezelésére azonosított megközelítés,
- a javaslat fő hatásainak értékelése, beleértve a költség-haszon elemzést és az éghajlat-védelmi következetesség értékelését.

A Bizottság megfelelően dokumentálja és átlátható módon rögzíti a sürgősségre vonatkozó értékelést és az összes eltérést, és a javaslatok indokolásában beszámol azokról. Ez a megközelítés megfelelő egyensúlyt teremt a sürgős fellépés szükségessége és aközött, hogy minden körülmények között feltétlenül biztosítani kell a minőségi jogalkotás normáinak lehető legmagasabb színvonalát.

Intelligensebb és rugalmasabb konzultációs rendszer

A Bizottság átfogó és sokak által dicsért konzultációs rendszere módszeresen a legmagasabb pontszámot éri el az OECD rangsorában²⁰. A konzultációs eszközök köre a közelmúltban tovább bővült a végrehajtásról szóló párbeszédnek, illetve a valós viszonyok ellenőrzésének bevezetésével²¹. Bár a Bizottság konzultációs rendszere rendkívül jól működik, az érdekelt felek aggodalmukat fejezték ki a konzultációk időtartamával, az egymást átfedő konzultációkkal, az ismétlődő információkérésekkel és az elégtelen visszajelzésekkel kapcsolatban.

Az említett aggályok kezelése érdekében a Bizottság jobban integrálni fogja a különböző konzultációs eszközöket, elkerülve a párhuzamosságokat, és továbbra is biztosítva maximális hozzáférhetőségüket valamennyi polgár és érdekelt fél számára. Bár az egyes konzultációs eszközök külön célt szolgálnak, és kissé eltérő közönséget célozhatnak meg, az elkerülendő, hogy a Bizottság a rendelkezésére álló széles körű eszközök révén ismételten azonos témára vonatkozóan kérjen észrevételeket ugyanazoktól az érdekelt felektől.

Törekedni fogunk arra, hogy ugyanazon kezdeményezésről csak egyszer konzultáljunk a nyilvánossággal, akár véleményezési felhívás, akár kérdőív segítségével. Ezt szükség esetén célzott konzultációk egészítik majd ki, a különféle vélemények és észrevételek megismerése, valamint az érdekelt felek széles körének részvétele érdekében. A véleményezési felhívást tartalmazó észszerűsített dokumentum a legfontosabb kérdésekre vonatkozóan kért információkra összpontosít, hogy az érdekelt felek könnyebben tudjanak érdemi észrevételeket tenni.

A Bizottság optimalizálni fogja a konzultációk általános időzítését is. Számos érdekelt fél kérésének megfelelően a Bizottság lehetőség szerint tartózkodni fog attól, hogy a fő szabadságotól időszakokat beszámítsa a teljes konzultációs időbe. Ha ugyanarra a kezdeményezésre vonatkozóan másik nyilvános és/vagy célzott konzultációkra is sor kerül, a

²⁰ OECD – 2025. évi szabályozási politikai kitekintés (Regulatory Policy Outlook), lásd az érdekelt feleknek az elsődleges jogszabályok és az alárendelt szabályozások kidolgozásában való részvételéről szóló 2.1. és 2.2. ábrát, https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/04/oecd-regulatory-policy-outlook-2025_a754bf4c/56b60e39-en.pdf.

²¹ Ezek az eszközök sikeresen betöltötték szerepüket a Bizottság egyszerűsítési programjában, hozzájárulva a meglévő jogszabályok stresszteszteléséhez, valamint omnibusz és egyéb egyszerűsítési javaslatok előkészítéséhez.

nyilvános konzultációs kérdőívekre vonatkozó 12 hetes szokásos időkeret legfeljebb hat héttel csökkenthető.

A Bizottság közvetlenül is tájékoztatja majd az érdekelt feleket, amint a konzultációkra adott válaszok összefoglalója elérhetővé válik az „Ossza meg velünk véleményét!” portálon. Ez az automatikus értesítési mechanizmus növelni fogja az átláthatóságot, és lehetővé teszi a résztvevők számára, hogy könnyen hozzáférjenek a konzultáció eredményeihez.

Emellett jobban be fogjuk vonni a konzultációs tevékenységekbe a tanácsadó bizottságokat és hálózataikat, például a regionális központok hálózatát: megkönnyítjük részvételüket és visszajelzést adunk az észrevételeikről.

A jelentős módosítások értékelése

A jogalkotási eljárás során az Európai Parlament és a Tanács lényegesen módosíthatja a Bizottság eredeti javaslatait. A gyakorlatban az e módosításokat javasoló intézmények nem értékelik módosításaik hatását, annak ellenére, hogy kötelezettséget vállaltak erre, „amennyiben azt a jogalkotási folyamat szempontjából célszerűnek és szükségesnek ítélik”²². Ilyen értékelések nélkül a jogszabályok várható hatásainak elemzése hiányossá és esetlegesen félrevezetővé válik, ami nagyobb terheket vagy váratlan nehézségeket okozhat a jogszabályok végrehajtása során.

E helyzet javítása érdekében a Bizottság koherens, pragmatikus és együttműködésen alapuló megközelítést javasol, amely az intézmények közötti közös munka három területére épül.

Először is, az intézményeknek törekedniük kell annak egységes értelmezésére, hogy mi minősül lényeges módosításnak. A lényeges módosítások közé tartozhat például a javaslat hatályának kiterjesztése a mikrovállalkozásokra vagy a kkv-kra, vagy ilyenek lehetnek azok az intézkedések, amelyek valószínűleg további megfelelési költségekkel, a vállalkozásokra vagy a közigazgatási szervekre vonatkozó új jelentéstételi követelményekkel vagy további államháztartási kiadásokkal járnak. A közös paraméterek lehetővé tennék, hogy az Európai Parlament és a Tanács azonosítsa saját érdemi módosításait, és értékelje azokat.

Másodszor, a lényeges módosítás azonosítását követően az azt előterjesztő intézmény egyszerű költségszámítási módszer alkalmazásával értékelést készítene a hatásokról, és számszerűsítene a költségeket vagy a megtakarításokat. Az adminisztratív költségek vagy megtakarítások esetében a „standard költségmodell” megkönnyítené az ilyen költségek és megtakarítások kiszámítását és az azokról való beszámolást.

Végezetül az ilyen lényeges módosítások hatásait egy tömör sablonban lehetne bemutatni. Ez olyan elemeket foglalna magában, mint az általános leírás, a várható többletköltségek és -hasznok, az érintett érdekelt felek, a versenyképességre és az innovációra gyakorolt hatás.

<u>Fő intézkedések</u>

²² Intézményközi megállapodás (2016. április 13.) a jogalkotás minőségének javításáról, HL L 123., 1. o., [EUR-Lex - 32016Q0512\(01\) - HU - EUR-Lex](#) Bár korábban az Európai Parlament végzett néhány ilyen értékelést, jelenleg már nem ez a helyzet. Másrészt a Tanács részéről soha nem készült ilyen értékelés.

- A **jelentős hatással járó kezdeményezések** szélesebb körét kíséri **hatásvizsgálat**, és ellenőrzi a **Szabályozói Ellenőrzési Testület**.
- **Célzottabb hatásvizsgálatok**, amelyek a **fő hatások kezdeti mátrixán** és egy **arányosabb** megközelítésen alapulnak.
- A **gyorsított eljárások** keretében indított **sürgős kezdeményezésekre** vonatkozó **minimumkövetelmények**.
- Egyszerűsített **véleményezési felhívás** az érdekelt felek számára legfontosabb információkra való összpontosítás érdekében.
- Optimalizált és rugalmasabb **konzultációs ütemtervek**, amelyek figyelembe veszik a **szabadságolási időszakokat**.
- A különböző **konzultációs eszközök integráltabb** és **rugalmasabb** alkalmazása a konzultációkba való belefáradás elkerülése, valamint a vélemények és észrevételek széles körének megismerése érdekében.
- A válaszadók közvetlen automatikus **értesítése** a konzultációs összefoglalókról.
- A **minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatások**, valamint a **hatásvizsgálati és értékelési sablonok** aktualizálása az említett fejlesztések megjelenítése érdekében.
- A társjogalkotókkal való együttműködés folytatása egy **közös módszertan** kidolgozása és megvalósítása érdekében, hogy **mindegyik intézmény értékelni tudja saját lényeges módosításait**.

3. SZABÁLYOZÁSI NAGYTAKARÍTÁS

Az uniós joganyag terjedelmessé vált az idők során. Ez az EU felelősségi körének bővülését, az egységes piac előmozdításában, valamint az egyre nagyobb kihívást jelentő és összetettebb kérdések rendezésében betöltött szerepének növekedését tükrözi. Az uniós jogszabályok sok esetben 27 különböző nemzeti szabályozást váltanak fel. Az uniós jog pusztán mérete és telítettsége, valamint az uniós jogszabályok és a nemzeti jog közötti kölcsönhatás azonban szükségtelen összetettséget, ismétlődő megfelelési terheket és esetleges következtetlenségeket eredményezhet. A szabályok sokasodása problémává vált a leginkább fejlett joghatóságokban²³.

Az érdekelt felek következetesen mellett érvelnek – többek között a véleményezési felhívásokban –, hogy az egyszerűsítési erőfeszítéseknek ki kell terjedniük a meglévő intézkedések felülvizsgálatára és egységes szerkezetbe foglalására. Bár a felmerülő kihívások leküzdéséhez és szabályaink aktualizálásához továbbra is elengedhetetlenek az új

²³ OECD Gazdasági kilátások, https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-outlook-volume-2025-issue-2_9f653ca1-en.html.

jogszabályok, a meglévő joganyag kezelése hasonlóképpen fontos az egyértelműség, a következetesség és a koherencia javítása érdekében.

A Bizottság 2025-ben az egyszerűbb és gyorsabb Európáról szóló közleményére²⁴ építve ambiciózus egyszerűsítési intézkedésekre tett javaslatot. A társjogalkotók általi elfogadás esetén tíz omnibusz csomag és más egyszerűsítési javaslat révén várhatóan legalább 15 milliárd EUR összegű ismétlődő költségmegtakarítást lehet majd elérni a vállalkozások és a közigazgatási szervek számára. Ezt a lendületet fenntartva folyamatban van számos új omnibusz javaslat kidolgozása és további egyszerűsítési intézkedések előkészítése. A Bizottság 2026. évi munkaprogramjában szereplő jogalkotási kezdeményezések több mint fele hozzá fog járulni ahhoz, hogy az uniós jog egyszerűbbé, világosabbá és könnyebben végrehajthatóvá váljon²⁵.

Emellett a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és a végrehajtási jogi aktusok felülvizsgálata a 2026-ra tervezett jogi aktusok mintegy 30 %-ának hátrébb sorolásához vezetett. Ez hozzá fog járulni annak biztosításához, hogy a másodlagos jogszabályok elérjék célkitűzéseiket, arányosak maradjanak, és azokra a területekre összpontosítsanak, ahol az uniós fellépés a legnagyobb hozzáadott értéket biztosítja.

Szabályozási nagytakarításra irányuló cselekvési terv

A biztosi testület minden tagja felelős a felelősségi körébe tartozó joganyag átfogó átvilágításáért, amely azt vizsgálja, hogy a jogszabályok továbbra is relevánsak és a célnak megfelelőek-e. Ez szerves részét képezi a Bizottság politikai iránymutatásában²⁶ és a biztosok megbízóleveleiben meghatározott stressztesztelésnek. A jogszabályok átvilágítása valamennyi szakpolitikai terület vizsgálatára kiterjed, így a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra és a végrehajtási jogi aktusokra is.

Ezen erőfeszítések fokozása és előtérbe helyezése érdekében a Bizottság elfogadja a szabályozási nagytakarításra irányuló cselekvési tervet. Ez a cselekvési terv az 1. mellékletben meghatározott 12 területre fókuszál. Ezek a területek – kiemelten kezelt – vizsgálat tárgyát fogják képezni 2026-ban és 2027-ben azzal a céllal, hogy összetettségük és széttagoltságuk csökkentése révén növelni lehessen hatékonyságukat és eredményességüket.

A prioritást képező 12 terület – az áruk és szolgáltatások szabad mozgása, a pénzügyi szolgáltatások, a vámügy, az adózás, az egészségügy és az élelmiszer-biztonság, a mezőgazdaság, a közlekedés, az energiaügy, az éghajlat, a környezetvédelem, a digitalizáció, a lakhatás és az engedélyezés – kiválasztása a végrehajtási kihívások belső elemzésén és az érdekelt felek által – a többek között a végrehajtásról szóló párbeszéd és a valós viszonyok ellenőrzése során – nyújtott észrevételeken alapult.

A szabályozási nagytakarítás várhatóan olyan jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket eredményez, amelyek képesek kezelni az elavult rendelkezéseket, az átfedéseket, a következetlenségeket és a szükségtelen terheket okozó felesleges követelményeket. Emellett elő fogja mozdítani az egységes szerkezetbe foglalást a szabályozás nagy fokú széttagoltsága által jellemzett területeken, és egyes bizottsági javaslatok visszavonásával járhat olyan

²⁴ Egyszerűbb és gyorsabb Európa: Közlemény a végrehajtásról és az egyszerűsítésről, COM(2025) 47.

²⁵ A Bizottság 2026. évi munkaprogramja, COM(2025) 870.

²⁶ Európa választása – Politikai iránymutatás a hivatalba lépő következő Európai Bizottság számára (2024–2029).

esetekben, amikor azok már nem tükrözik a mai kor realitásait, vagy amikor nincs előrehaladás a társjogalkotók között.

A lehetséges intézkedések közé tartozik például a harmonizáció, a folyamatok digitalizálása, a szétagolt szabályok egyszerűsítése, a jelentéstételi kötelezettségek csökkentése és a digitális eszközök előnyben részesítése a bürokrácia csökkentése érdekében. A cselekvési terv elő kívánja mozdítani az átláthatóságot és a kiszámíthatóságot, biztosítva az uniós jogszabályok célnak való megfelelését, és egyúttal csökkentve a vállalkozások, a közigazgatási szervek és a polgárok megfelelési költségeit.

A biztosi testület rendszeresen felül fogja vizsgálni a cselekvési terv végrehajtása terén elért eredményeket annak érdekében, hogy kellő lendületet biztosítson a szabályozási nagytakarítás számára. Az előrehaladásról az egyszerűsítésről, végrehajtásról és jogérvényesítésről szóló éves bizottsági jelentés számol majd be.

Az egyszerűsítési platform – egy új, magas szintű szakértői csoport

Ezeket a szabályozási nagytakarítási erőfeszítéseket támogatni fogja az érdekelt felek magas szintű csoportja, az egyszerűsítési platform²⁷. Az új csoportot²⁸ a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, a regionális központok hálózata által támogatott Régiók Bizottsága, a Gazdasági és Szociális Bizottság, szociális partnerek, vállalkozások és civil társadalmi szervezetek alkotják. A résztvevők javaslatokat tesznek majd arra vonatkozóan, hogy miként lehetne egyszerűbbé és könnyebben alkalmazhatóvá tenni az uniós szabályokat és azok végrehajtását a polgárok, a vállalkozások és a közigazgatási szervek számára, miközben lépést tartanak a fejlődéssel és a felmerülő igényekkel.

Fő intézkedések

- A mellékelt cselekvési tervben meghatározott **szabályozási nagytakarítás** végrehajtása.
- További visszajelzések kérése az érdekelt felektől a végrehajtással kapcsolatos kihívások és az egyszerűsítési lehetőségek azonosítása érdekében, többek között **konzultációk, a végrehajtásról szóló párbeszéd** és **a valós viszonyok ellenőrzése** révén.
- Egy új, magas szintű szakértői csoport – az **egyszerűsítési platform** – létrehozása az egyszerűsítési és tehercsökkentési erőfeszítések támogatása érdekében.

4. A JOGSZABÁLYOK ELTÚLZOTT ÁTÜLTETÉSÉNEK KEZELÉSE

A nemzeti szakpolitikai döntések, az eltérő adminisztratív eljárások, az adminisztratív kapacitás hiánya vagy az egyenlőtlen digitalizáció mind eredményezhetnek az egységes piac működését gátló akadályokat. Bár ezek az akadályok nem mindig ellentétesek az uniós joggal,

²⁷ Ez az új csoport a 2021 és 2024 között aktív jövőállásági platform munkájára fog épülni.

²⁸ C(2026) 8000.

egyes esetekben szándékolatlanul is hátráltatják az egységes piac zökkenőmentes működését. Az egységes piac előtt álló akadályok ugyanakkor aláássák a jólétet és a rezilienciát.

Ilyen jelentős akadály a jogszabályok eltúlzott átültetése²⁹. Ez akkor áll fenn, ha egy tagállam egy adott szakpolitikai területen az uniós jog átültetésekor vagy végrehajtásakor szélesebb hatályt, szigorúbb szabályokat vagy olyan kötelezettségeket vezet be, amelyek túlmutatnak az uniós jogi aktusban meghatározott követelményeken³⁰. Eltúlzott átültetésnek tekinthető az uniós jog végrehajtásához szükségesnél nagyobb terheket jelentő eljárások létrehozása is.

Még ha ezek a gyakorlatok nem is sértik az uniós jogszabályokat, általában hátrányosan érintik az egységes piacot, és akadályozzák a vállalkozások működését, többek között nemzeti szinten is, vagy indokolatlanul befolyásolják az egyének jogait. Emellett egyenlőtlen feltételeket és magasabb megfelelési költségeket eredményezhetnek a vállalkozások számára, aláásva az európai vállalkozói készséget, innovációt és végső soron az európai versenyképességet. Emellett az eltúlzott átültetés a felelősségi körök összemosódásának kockázatával is jár, mivel a gazdasági szereplők az EU-t tarthatják felelősnek olyan szabályozásból eredő terhekért, amelyek ténylegesen nemzeti szakpolitikai döntésekre vezethetők vissza, és ez ronthatja az EU hírnevét.

Ezen akadályok leküzdése és az eltúlzott átültetés csökkentése csak a tagállamokkal partnerségben lehetséges. Ezt szem előtt tartva a Bizottság bevált gyakorlatokat és kritériumokat tartalmazó eszköztárat fog kidolgozni, hogy segítse a tagállamokat az eltúlzott átültetés azonosításában és elkerülésében az uniós jogszabályok nemzeti jogba való átültetése és végrehajtása során. Ehhez az eltúlzott átültetés elkerülésére irányuló, az Európai Tanács 2026. március 19-i következtetéseiben kifejezett kollektív kötelezettségvállalás nyújt alapot. A Bizottság az irányelvek átültetési folyamata során is támogatni fogja a tagállamokat, segítve őket az eltúlzott átültetés lehetséges kockázatainak korai azonosításában.

A Bizottság a biztosok által folytatott konzultációkat, végrehajtásról szóló párbeszédet és a valós viszonyok ellenőrzését az eltúlzott átültetés formájában jelentkező végrehajtási kihívások azonosítására és vizsgálatára fogja felhasználni. A Bizottság „jogérvényesítési fókuszterületein” (lásd az erről szóló lenti szakaszt) végzett vizsgálatok szintén segíteni fognak az eltúlzott átültetés eseteinek azonosításában.

A tagállamoknak szintén hozzá kell járulniuk ehhez az információgyűjtéshez. Az irányelvek átültetése során vagy azt követően már most is jelezhetik egy adatbázisban³¹, ha saját nemzeti intézkedéseik szigorúbbak az uniós jognál. A gyakorlatban azonban nem élnek ezzel a lehetőséggel.

A Bizottság ösztönözni fogja a meglévő mechanizmusok és fórumok alkalmazását az egységes piacot érintő kedvezőtlen akadályok és eltúlzott átültetés kezelése érdekében. Az európai szemeszter³² is szerepet játszik majd ebben azáltal, hogy azonosítja az egyes tagállamokban fennálló főbb akadályokat és eltúlzott átültetéssel kapcsolatos problémákat, valamint rávilágít a prioritásként kezelendő esetekre. A Bizottság többek között az egységes piac szabályainak

²⁹ Az eltúlzott átültetést akadályként azonosította a 2025. évi egységes piaci stratégia, COM(2025) 500.

³⁰ Ez nem érinti a tagállamok azon előjogát, hogy bizonyos szakpolitikai területeken szigorúbb intézkedéseket fogadjanak el, amennyiben azt a Szerződések lehetővé teszik.

³¹ A THEMIS a Bizottság szolgálatai és a tagállamok közös adatbázisa, amelyben a nemzeti hatóságok bejelentik a Bizottságnak átültető intézkedéseiket.

³² Az európai szemeszter a gazdaság- és szociálpolitikai koordinálására és felügyeletére szolgáló európai uniós keret.

érvényesítésével foglalkozó munkacsoport tevékenységére fog támaszkodni, amely a tagállamokkal közösen együttműködésen alapuló megközelítést dolgozott ki az egységes piac előtt álló kedvezőtlen akadályok felszámolása érdekében.

Végezetül a Bizottság a jogalkotási javaslatok előterjesztésekor is figyelembe fogja venni az eltúlzott átültetés kockázatát, és a javaslatok megszövegezésekor ügyelni fog a kockázat minimalizálására (például az egységes piac területein – adott esetben – a kimerítő jellegű rendeleteket fogja előnyben részesíteni az irányelvekkel szemben, biztosítva, hogy az uniós szabályok kimerítően szabályozzák a jogi aktus által érintett kérdést).

Fő intézkedések

- A tagállamok támogatása az eltúlzott átültetés elkerülésére irányuló kötelezettségvállalásukban egy **bevált gyakorlatokat és átültetési iránymutatást** tartalmazó eszköztár biztosítása révén.
- Az eltúlzott átültetés eseteinek **jobb és korábbi szakaszban történő felderítése** a Bizottság eszközei révén és a tagállamokkal együttműködésben.
- A főbb akadályok azonosítása és az eltúlzott átültetéssel kapcsolatos kérdések tagállamonkénti nyomon követése az **európai szemeszteren** keresztül és **az egységes piac szabályainak érvényesítésével foglalkozó munkacsoport** révén.

5. JOBB VÉGREHAJTÁS ÉS ERŐTELJES JOGÉRVÉNYESÍTÉS

Még a legjobb szabályok sem érik el a várt hatást, ha a végrehajtásuk széttagolt, késedelmes vagy nem egységes az egyes tagállamokban. Ezek a hiányosságok egyrészt gyengítik az egységes piac integritását és veszélyeztetik a versenyképességet, másrészt meggyengítik az EU legitimitásának alapját képező jogállamiságba vetett bizalmat is. Mindez jelentős költségekkel jár a polgárok és a vállalkozások számára. Az erőteljes és kiszámítható jogérvényesítés emellett alátámasztja az Unió hitelességét a nemzetközi partnerségekben, valamint megerősíti a szabályokon alapuló együttműködés előmozdítására vonatkozó képességét.

A Bizottság kulcsfontosságú kezdeményezéseket tett az egységes piac megerősítése³³ és a jogállamiság védelme³⁴ érdekében. Növelte a tagállamoknak nyújtott végrehajtási támogatást, és biztosította számukra az ahhoz szükséges eszközöket, hogy az uniós jogot időben és a kezdetektől fogva helyesen hajtsák végre³⁵. Ugyanakkor a hiteles és hatékony érvényesítés jelenti a garanciát ahhoz, hogy a megelőző intézkedések sikertelensége esetén időben biztosítani lehessen az uniós szabályoknak való megfelelést.

Az Európa előtt álló kihívások nagyságrendjéhez igazodva és a jövőbeli reziliencia kiépítése érdekében a Bizottság fokozni fogja az uniós jog érvényesítését. Intézkedéseket fogunk hozni

³³ Az egységes piac: európai hazai piacunk egy bizonytalan világban. Stratégia az egységes piac egyszerűvé, zökkenőmentessé és erőssé tételére, COM(2025) 500 final.

³⁴ Az éves jogállamisági ciklus, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/annual-rule-law-cycle_hu.

³⁵ Egyszerűbb és gyorsabb Európa: Közlemény a végrehajtásról és az egyszerűsítésről, COM(2025) 47.

az uniós jog valamennyi szakpolitikai területen történő gyorsabb és erőteljesebb érvényesítése, valamint az egyenlő bánásmód biztosítása érdekében³⁶.

Az egységes piaci jogérvényesítés fókuszterületei

Az egységes piac az európai innováció, növekedés és versenyképesség motorja³⁷. Az indokolatlan akadályokkal, az eltérő nemzeti szabályokkal és kereskedelmi feltételekkel szembesülő vállalkozások nem képesek maradéktalanul kiaknázni lehetőségeiket. Ezek az akadályok torzítják a versenyt, és korlátozzák a határokon átnyúló tevékenységet és beruházásokat.

A Bizottság emiatt fokozza az egységes piaci szabálykönyv érvényesítésére irányuló munkáját. Az egységes piaci jogérvényesítés terén – rendszerszintű és gazdasági jelentőségük alapján – tizenegy fókuszterületet azonosítottunk a 2. mellékletben. Ezek a területeken a Bizottság proaktívabban fogja vizsgálni a tagállamokat, és szükség esetén gyors kötelezettségszegési eljárásokkal követi nyomon az azonosított problémákat. A felsorolt fókuszterületek az egységes piac működését jelentősen befolyásoló és az európai vállalkozásokat hátrányosan érintő problémákhoz kapcsolódnak. A Bizottság e területeket a végrehajtásról szóló párbeszéd, a polgárok és az érdekelt felek panaszai révén gyűjtött információk, valamint az EU-szerte működő, a határokon átnyúló egyedi problémák kezelésével foglalkozó SOLVIT-központok által jelentett rendszerszintű problémák alapján azonosította. A jogellenes eltúlzott átültetés kezelése részét képezi majd az e fókuszterületeken végzett jogérvényesítésnek is³⁸.

A cél az egységes piaci szabályoknak való megfelelés lehető leggyorsabb biztosítása, minden esetben a megfelelő eszköz alkalmazásával. A vizsgálatok a meglévő eszközökre, valamint a tagállamokkal szakértői csoportokban, átültetési munkaértekezleteken és szükség esetén célzott találkozókra folytatott eszmecserékre fognak támaszkodni. A biztosok által a végrehajtásról folytatott párbeszéd, valamint a valós viszonyok ellenőrzései során szintén értékes hozzájárulásokat kaphatunk azoktól a szereplőktől, akikre a gyakorlatban hatással vannak az uniós szabályok. A Bizottság fokozni fogja a tagállamokkal a kötelezettségszegési eljárást megelőző párbeszéd alkalmazását az egységes piacra vonatkozó jogszabályok esetleges megsértésének feltárása érdekében, illetve ha reális kilátás van a gyors, az érintett tagállamokkal együttműködésben történő rendezésre.

A Bizottság szükség esetén kötelezettségszegési eljárást indít. Erre vagy a kötelezettségszegési eljárást megelőző párbeszéd sikertelensége esetén kerül sor, vagy már a kezdetektől, ha súlyos

³⁶ Ez a közlemény kiegészíti, de nem helyettesíti a korábbi közleményekben, nevezetesen az „Uniós jog: jobb eredmények elérése a jobb alkalmazás révén” (C(2016) 8600) és „Az uniós jog érvényesítése az eredményesen működő Európa érdekében” (COM(2022) 518) című bizottsági közleményben meghatározott jogérvényesítési prioritásokat.

³⁷ Az Európai Központi Bank szerint „[a]z áruk mozgását gátló akadályok csökkentése az EU-n belüli kereskedelem 4,4 %-os növekedését eredményezné, és 1,3 %-os becsült jóléti nyereséggel járna. A szolgáltatásokat gátló kereskedelmi akadályok csökkentése azonban nagyobb kereskedelmi növekedést (14,5 %) és jelentősebb jóléti növekedést (1,8 %) eredményezne.”, az [EKB Gazdasági Közlönyének 8/2025. számában](#) közzétett [cikk](#).

³⁸ A Bizottság az egységes piacról és a versenyképességről szóló, 2026. január 30-i éves jelentésében (COM(2026) 46) bejelentette az egységes piaci szabályok érvényesítésére vonatkozó éves menetrendet, amelyet minden évben közzétesz. A 2026-ra vonatkozó jogérvényesítési prioritások részét képezik annak a tizenegy fókuszterületnek, amelyet e közlemény az egységes piaci jogérvényesítés tekintetében azonosított. A fókuszterületek nem érintik a más kiemelt területekre vonatkozó uniós szabályok végrehajtásának szigorú nyomon követését, például a tiszta energia bevezetésének felgyorsítására vonatkozó, a 2026. április 22-i COM(2026) 370 dokumentumban (AccelerateEU) meghatározott szabályokat.

és megfelelő bizonyítékokkal alátámasztott jogsértésről van szó. A kötelezettségszegési eljárás megindításakor a cél a gyors megfelelés, amit a Bizottság által az eljárás korai szakaszában elért sikerességi arány is tükröz³⁹.

Ha a Bizottság sem a párbeszéd, sem a kötelezettségszegési eljárás pert megelőző szakaszában nem tud pozitív eredményt elérni az érintett tagállammal, az ügyet habozás nélkül a Bíróság elé fogja terjeszteni. Az említett egységes piaci fókuszterületekre vonatkozó bizottsági jogérvényesítési intézkedések előrehaladása és eredménye a Bizottság egyszerűsítésről, végrehajtásról és jogérvényesítésről szóló éves jelentésének részét fogja képezni.

Az uniós jog érvényesítésének felgyorsítása

Az uniós jognak való megfelelés biztosítása alapvető fontosságú – nemcsak az egységes piac hatékony működése, hanem az EU mint jogállamiságon alapuló közösség fenntartása szempontjából is. Az uniós szabályok csak akkor járnak a várt előnyökkel a polgárok és a vállalkozások számára, ha a tagállamok helyesen és időben hajtják végre azokat. Ez különösen kritikus egy olyan időszakban, amikor a jogállamiságra világszerte nyomás nehezedik, és torzul a nemzetközi kereskedelem.

Mindazonáltal még mindig túl sok irányelv esetében nem került sor időben az átültetésre. 2025-ben az új kötelezettségszegési eljárások közel 70 %-a azért indult, mert a tagállamok késedelmesen ültették át az irányelveket, és ezáltal gátolták a polgárokat és a vállalkozásokat abban, hogy teljeskörűen élhessenek az uniós jog nyújtotta előnyökkel. Az említett évben a legtöbb tagállam rendre nem tartotta be az átültetési határidőket, így a Bizottság kénytelen volt 370 kötelezettségszegési eljárást indítani az átültetendő 36 irányelvvel kapcsolatban.

Bár a Bizottság gyorsan megindítja a késedelmes átültetés miatti kötelezettségszegési eljárásokat, azok lefolytatása és lezárása gyakran évekbe telik. Az irányelvek helytelen átültetésével és az irányelvek vagy rendeletek helytelen alkalmazásával kapcsolatos ügyek még tovább tartanak. 2025-ben az abban az évben lezárt kötelezettségszegési ügyek átlagos időtartama közel három év volt, és közel egyötödük öt évnél is tovább tartott⁴⁰. Eközben az uniós szabályok alkalmazása nem egységes az egyes tagállamokban, ami eltérő realitást és jogbizonytalanságot teremt a polgárok és a vállalkozások számára.

Ezzel összefüggésben a Bizottság a jogérvényesítési intézkedéseinek felgyorsítására fog törekedni azokban az esetekben, amikor az irányelveket nem ültetik át. Azokban az esetekben, amikor a tagállamok nem jelentik be a Bizottságnak az átültető intézkedéseket, egyszerűsíteni és gyorsítani fogja az indokolással ellátott vélemény elfogadását⁴¹, amely a tagállamnak küldött felszólító levelet követően a kötelezettségszegési eljárás második szakaszát képezi. Ha egy tagállam egyáltalán nem jelent be átültető intézkedést (az átültetés teljes hiánya), vagy a kötelezettségszegési eljárás megindítását követően nem küld kiegészítő bejelentést (az átültetés részleges hiánya), a Bizottság főszabályként a felszólító levél elfogadásától számított hat hónapon belül indokolással ellátott véleményt ad ki.

³⁹ A kötelezettségszegési eljárások kétharmadát az első szakaszban (a felszólító levelet követően) sikerül rendezni, míg az ügyek mintegy 95 %-a azelőtt rendeződik, hogy az ügyet a Bíróság elé kellene terjeszteni.

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/implementing-cu-law/member-state-infringement-cases/hu#inline-nav-10>.

⁴¹ Nevezetesen azáltal, hogy gyakrabban veszi igénybe a felhatalmazási eljárást a kötelezettségszegési eljárás keretében történő határozathozatalra.

A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatában⁴² emlékeztetett a tagállamok azon kötelezettségére, hogy kellően egyértelmű és pontos információkat nyújtsanak az irányelvet átültető nemzeti szabályokat illetően. A Bíróság hangsúlyozta, hogy ezek az információk szükségesek ahhoz, hogy a Bizottság meg tudja állapítani, hogy egy tagállam teljeskörűen átültetett-e egy irányelvet. A Bizottság az elmúlt években segített a tagállamoknak egységesíteni és egyszerűsíteni az ilyen magyarázatok benyújtását⁴³, és a későbbiekben is fenntartja az e téren nyújtott támogatását. Ha azonban egy tagállam nem adja meg a szükséges magyarázatokat, a Bizottság ugyanazt a fent említett egyszerűsített eljárást fogja alkalmazni, mint az átültető intézkedések bejelentésének elmulasztása esetén.

Hasonlóképpen, a Bizottság szigorúbb megközelítést fog alkalmazni a felszólító levélre⁴⁴ való válaszadás két hónapos határidejének meghosszabbítására irányuló tagállami kérelmeket illetően (a kötelezettségszegési eljárások valamennyi típusa esetében). A jövőben a határidő meghosszabbítására általában csak az indokolással ellátott vélemény szakaszában lesz lehetőség, feltéve, hogy a tagállamok elismerik a kötelezettségszegést, és gondoskodnak a megállapított kumulatív feltételek teljesítéséről⁴⁵, amelyet a Bizottság szigorú értékelésnek vet majd alá. A felszólító levél szakaszában csak nagyon kivételes körülmények között lesz lehetőség a válaszadási határidő korlátozott meghosszabbítására, például vis maior esetén, amikor előre nem látható események miatt a tagállam nem képes időben válaszolni.

A Bizottság megbízatásának végéig csökkenteni kívánja a régóta húzódó kötelezettségszegési ügyek számát. Ennek elérése érdekében azokra az öt évnél régebben folyamatban lévő ügyekre fog összpontosítani, amelyeket még nem terjesztett a Bíróság elé. A tagállamok szerepvállalása és együttműködő hozzáállása kulcsfontosságú lesz ezen ügyek rendezéséhez.

A mesterséges intelligencia kiaknázása

A jogérvényesítés felgyorsításának másik módja a tagállami átültető intézkedések megfelelőségi ellenőrzésének felgyorsítása. A nemzeti jogszabályok az egyes tagállamok egyedi alkotmányos, eljárási és közigazgatási rendszerét tükrözik, és ezen intézkedések ellenőrzése idő- és forrásigényes. Ezzel összefüggésben a Bizottság célzott MI-eszközök használatát fogja bevezetni, amelyek elősegítik annak ellenőrzését, hogy a tagállamok hogyan ültetik át az uniós jogot. Ezek az eszközök az eltúlzott átültetés lehetséges eseteinek azonosításában is segíteni fogják a Bizottságot, ami hozzájárul a tagállamok közötti szisztematikusabb értékeléshez. A Bizottság 2026-ban kísérleti projektet indít a tagállami átültető intézkedések megfelelőség-ellenőrzésére. A mesterséges intelligencia az emberi értékelés támogatására – nem pedig helyettesítésére – fog szolgálni, és szigorú biztosítékok

⁴² A Bíróság 2019. július 8-i alapvető jelentőségű ítélete, Bizottság kontra Belgium, C-543/17, ECLI:EU:C:2019:573, 59. pont.

⁴³ Például a magyarázat előterjesztésére felhasználható sablont bocsátott a tagállamok rendelkezésére.

⁴⁴ A felszólító levél célja, hogy – gyakran a kötelezettségszegési eljárást megelőző párbeszédet vagy kétoldali információcserét követően – a tagállam észrevételeit kérje a Bizottság megállapításaival kapcsolatban. Az indokolatlan késedelmek hátráltatják a Bizottság általi értékelést, és a tagállamok közötti egyenlőtlen bánásmód kockázatát hordozzák magukban.

⁴⁵ A kérelemnek a meghozandó intézkedésekre vonatkozó reális és kellően egyértelmű ütemtervet kell tartalmaznia; a kérelmet annak a szándéknak kell vezérelnie, hogy lehetővé tegye a tagállam számára, hogy megtegye az indokolással ellátott véleménynek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket; csak egy kérelem nyújtható be a válaszadási határidő meghosszabbítására; a kérelemnek az eredeti határidő lejártá előtt meg kell érkeznie a Főtitkárságra; és a meghosszabbításként nyújtott időtartam nem haladhatja meg a három hónapot.

fognak rá vonatkozni⁴⁶. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy szintén alkalmazzák a mesterséges intelligenciát átültetési és nyomkövetési munkájuk felgyorsítására.

Az elrettentő eszközök megerősítése

Az erőteljes jogérvényesítéshez hiteles elrettentő eszközökre van szükség. Az uniós jog megsértésének megállapítását és kivizsgálását követően valamennyi félnek együtt kell működnie a megoldás érdekében. Ha ez nem jár eredménnyel, és a tagállam továbbra sem biztosítja a megfelelést, a Bizottság két esetben⁴⁷ eljárást indíthat a Bíróság előtt, és pénzügyi szankciók kiszabását kérheti.

Az irányelvek hiányos átültetésének esetében a Szerződések már akkor pénzügyi szankciókat tesznek lehetővé, amikor a Bizottság első alkalommal fordul a Bírósághoz. Ebben az esetben a Bíróság az ítéletében nem írhat elő a Bizottság által javasolt összegnél magasabbat. Ha egy tagállam nem tesz eleget az első ítéletnek, és másodjára is a Bírósághoz kell fordulni, a Bíróság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, és a Bizottság által javasoltnál magasabb összegről is dönthet (ahogy ezt meg is tette az elmúlt években). Az átültetés hiánya megakadályozza az irányelv nemzeti jogrendben való alkalmazását, ami azt jelenti, hogy a polgárok és a vállalkozások nem élhetnek az irányelv által biztosított jogokkal és előnyökkel⁴⁸.

Tekintettel a fentiekre, valamint arra, hogy a tagállamokkal szemben kellően visszatartó erejű pénzügyi szankciókat kell alkalmazni, a Bizottság szisztematikusan szigorúbban fog eljárni a Bíróságnak javasolt szankciók kiszámítása során, amelyek összege ennél fogva növekedni fog.

Együttműködés a tagállamokkal a jobb megfelelés elérése érdekében

A meglévő akadályok felszámolása csak az egyik fele a kihívás kezelésének – ugyanilyen fontos az újabbak elkerülése is. A gyorsan változó jogszabályokra, a korlátozott erőforrásokra és a válságokra való gyors reagálás szükségességére tekintettel alapvető fontosságú, hogy az új szabályokat már a kezdetektől fogva helyesen hajtsák végre.

A Bizottság szilárdan hisz abban, hogy az uniós jognak való teljes körű megfelelés elérése a tagállamokkal közös felelősség. A végrehajtás során a Bizottság végrehajtási stratégiák, átültetési ütemtervek, igényre szabott iránymutatások és célzott munkacsoportok formájában erőteljes támogatást nyújt a tagállamoknak. Cserébe a tagállamoknak proaktívan együtt kell működniük a Bizottsággal, és idejekorán tájékoztatniuk kell a végrehajtással kapcsolatos kihívásokról. Ily módon elkerülhető az uniós jogszabályok szétagolt végrehajtása.

Idővel csökkent az új irányelvek száma, és a rendeletek egyre fontosabb jogalkotási eszközökké váltak, amelyek eltérő nyomkövetési megközelítéseket tesznek szükségessé. Ebben az összefüggésben a Bizottságnak és a tagállamoknak meg kell erősíteniük az uniós rendeletek végrehajtásának és alkalmazásának nyomon követését. A Bizottság 2026-ban új

⁴⁶ Ezáltal biztosítva az automatizált döntéshozatal kockázatainak kizárását és a megfelelő ügyintézés.

⁴⁷ Nevezetesen i. ha a tagállam nem tette meg a Bíróság uniós jog megsértését megállapító korábbi ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket (az EUMSZ 260. cikkének (2) bekezdése); és ii. ha a tagállam nem tett eleget valamely, jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelv átültetésére elfogadott intézkedései bejelentésére vonatkozó kötelezettségének (az EUMSZ 260. cikkének (3) bekezdése).

⁴⁸ A közléselemaradással kapcsolatos kötelezettségességekre vonatkozó bírósági ítélkezési gyakorlat következtetésen emlékeztet arra, hogy „az [átültetésre/bejelentésre] vonatkozó kötelezettség az uniós jog teljes érvényesülésének biztosítása érdekében a tagállamok alapvető kötelezettségének minősül, és e kötelezettségek megsértését ezért egyértelműen súlyosnak kell tekinteni (2024. április 25-i Bizottság kontra Lengyelország ítélet, C-147/23, ECLI:EU:C:2024:346, 72. pont).

informatikai eszközt fog kidolgozni, amely egyablakos ügyintézési pontot biztosít a tagállamok számára a Bizottsággal való kommunikációhoz és a tagállami végrehajtási intézkedéseknek a rendeletekben meghatározott határidőkön belüli bejelentéséhez (például illetékes hatóságok kijelölése esetén). Az eszköz abban is segíteni fogja a Bizottságot, hogy szisztematikus végrehajtási iránymutatást nyújtson a tagállamoknak, és rendszeres felügyeletet gyakoroljon a rendeletek végrehajtása és alkalmazása felett.

Ugyanakkor nem minden akadály az uniós jog nem megfelelő végrehajtására vezethető vissza. Sok akadály az egyoldalú nemzeti szabályok eredménye. A hatékony együttműködés azt is jelenti, hogy a tagállamoknak tartózkodniuk kell az olyan nemzeti szabályok bevezetésétől, amelyek problémássá válhatnak az egységes piac megfelelő működése és az uniós szabályok következetes végrehajtása szempontjából.

A jogi széttagoltság csökkentése érdekében a Bizottság fokozni fogja a meglévő eszközök, például az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelv⁴⁹ és a szolgáltatási irányelv⁵⁰ alkalmazását, amelyek a nemzeti intézkedések tervezetének bejelentését, valamint ezen eljárások további javítási lehetőségeinek vizsgálatát írják elő a tagállamok számára. Ezek a rendelkezések hatékony mechanizmust biztosítanak ahhoz, hogy az uniós joggal összeegyeztethetetlen előírásokat még korai szakaszban – a nemzeti intézkedések elfogadása előtt – ki lehessen küszöbölni, és így megszüntetik a későbbi jogérvényesítés szükségességét, továbbá növelik a hatékonyságot mind a Bizottság, mind a tagállamok számára.

Az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelv által létrehozott átláthatósági rendszer keretében a tagállamoknak egyes termékekre és szolgáltatásokra vonatkozóan be kell jelenteniük intézkedéstervezeteiket, mielőtt elfogadnák azokat. A Bizottság az uniós jog alapján felülvizsgálja ezeket a tervezeteket, amelyben az összes tagállam egyenlően részt vehet és benyújthatja saját értékeléseit. A bejelentést követően egy három hónapos „szünetelési időtartam” alkalmazandó, amelynek során a bejelentő tagállam nem fogadhatja el az intézkedést. Ez kellő időt biztosít a visszajelzésre és a kiigazításokra. Az érdekelt felek teljes körű tájékoztatást kapnak a „TRIS” platformon keresztül, és érdemi visszajelzést adhatnak a nemzeti szintű akadályok megelőzése érdekében.

A szolgáltatási irányelv szerinti bejelentési kötelezettség hatálya alá tartozó nemzeti intézkedések esetében nem alkalmazandó szünetelési idő, de a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy amennyire lehetséges, már a tervezet szakaszában önkéntesen jelentsék be az intézkedéseket, így növelve a bejelentések megelőző hatását.

Az elmúlt években a Bizottság megfeleléssel kapcsolatos aggályokat jelzett az intézkedéstervezetekben, különösen az agrár-élelmiszeripari, a digitális szolgáltatási és a környezetvédelmi ágazatban. Azonban nem minden tagállam orvosolta ezeket a problémákat.

A Bizottság e megelőző eszköz teljes körű kiaknázása mellett szisztematikusan kötelezettségszegési eljárásokat fog indítani, ha az azonosított jogsértések továbbra is fennállnak. Biztosítani fogja továbbá az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelvnek való teljes körű megfelelést azáltal, hogy jogérvényesítési intézkedéseket hoz abban az esetben, ha a tagállamok figyelmen kívül hagyják az eljárási követelményeket (például, ha nem tartják be

⁴⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

⁵⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irányelve (2006. december 12.) a belső piaci szolgáltatásokról (HL L 376., 2006.12.27., 36. o.).

a szünetelési időt), vagy nem jelentik be jogi aktusaik tervezetét. A Bizottság a beépített jogérvényesítéssel kapcsolatos erőfeszítései részeként ugyanígy fog eljárni a jövőbeli jogszabályokba bevezetendő hasonló rendelkezések kapcsán is.

Végezetül a fenti intézkedések mellett a Bizottság a következő pénzügyi keretben és különösen a nemzeti és regionális partnerségi tervekkel összefüggésben hozott intézkedések esetében különös figyelmet fog fordítani az uniós jog szerinti kötelezettségek tiszteletben tartására, különösen az egységes piac megfelelő működésével kapcsolatosan.

Fő intézkedések

- **Az egységes piaci jogérvényesítés fókuszterületein** azonosított problémák gyors megoldása, és adott esetben a tartósan fennálló problémáknak a Bíróság elé terjesztése.
- **Gyorsabb kötelezettségszegési eljárások** az irányelvek hiányos átültetése miatt, gyorsabb indokolással ellátott vélemények és szisztematikus nyomon követés révén azokban az esetekben, amikor a tagállamok nem nyújtottak be magyarázó dokumentumokat.
- **Kevesebb határidő-hosszabbítás** lehetővé tétele a tagállamok számára a kötelezettségszegési eljárások során a Bizottságnak adandó válaszok esetében.
- Célzott **mesterségesintelligencia-eszközök** használatának bevezetése az átültetési értékelések felgyorsításának elősegítése és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében, a pontosság veszélyeztetése nélkül és szigorú biztosítékok garántálása mellett.
- **A régóta húzódó kötelezettségszegési ügyek számának csökkentése** a jelenlegi Bizottság megbízatásának végéig, különös tekintettel az öt évnél régebben folyamatban lévő olyan ügyekre, amelyeket még nem terjesztett a Bíróság elé.
- A tagállamokkal szembeni, fokozottabban **visszatartó erejű pénzügyi szankciókra** vonatkozó javaslatok előterjesztése a Bíróság számára.
- Az irányelvek átültetésének meglévő ellenőrzése mellett **az uniós rendeletek jobb nyomon követése** egy új informatikai eszköz révén, amely adott esetben központosítja a tagállami bejelentéseket, rendszerezi a végrehajtási iránymutatást és megerősíti a Bizottság általi felügyeletet.
- **Az egységes piaci szabályok megsértésének hatékonyabb megelőzése**, kihasználva az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelv és a szolgáltatási irányelv szerinti bejelentési követelményeket.